

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Tid och plats	10:00.14:30, Odlingen, regionhuset Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Martina Aronsson (S), ordförande Mattias Wärnsberg (S) Ing-Marie Karlsson (S) Per Adolfsson (S) Linda Eriksson (C) Magnus Jernetz Gustavsson (M) Daniel Ståhl (V) Sara-Lisa Ekedahl (S) Rebecka Englund (KD)
Tjänstepersoner	Malin Beddesand, folkhälsochef Johanna Schelin, hållbarhetschef Cecilia Madsen, övertdandläkare § 46 Arsene Nzobandora, tf smittskyddsläkare § 48 Charlotte Ohlsén, basenhetschef barn- och ungdomskliniken Västervik § 49 Petra van Echtelt Hornstra, basenhetschef barn- och ungdomskliniken Kalmar, § 49 Jenny Holmgren, hållbarhetsstrateg Kalmar Vatten § 50 Mikaela Gustafsson Essén, samordnare hållbarhet § 51 Moa Rosholm, regionsekreterare
Justering	Skjer digitalt.
Paragrafer	44-51
Ordförande	Martina Aronsson (S)
Justerare	Rebecka Englund (KD)
Sekreterare	Moa Rosholm

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 44

Ärendenummer RS 2024/16

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa godkänner föredragningslistan för mötet.

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 45

Ärendenummer RS 2024/16

Val av justerare

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa väljer Rebecka Englund (KD) att tillsammans med ordförande justera mötets protokoll.

§ 46

Ärendenummer RS 2024/94

Folktandvårdens folkhälsoklinik

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Folktandvården ska arbeta med både riktade insatser till individen och övergripande kollektiva insatser med kommunerna. Samverkan för en jämlik hälsa och nära vård har ett högt fokus för att kunna skapa goda vanor tillsammans. Folkhälsoklinikens målgrupper är barn och sköra äldre.

Folkhälsokliniken har olika projekt så som tandborstning i öppna förskolan och förskolor, årliga utbildningar i munvård för vårdpersonal och för den som vårdar anhörig i hemmet, tobaksfri utmaning som riktar in sig på gymnasieelever och metoden tobaksfri duo för högstadieelever.

Cecilia Madsen, övertandläkare, redogör för beredningen om folkhälsoklinikens organisation samt visar statistik på kariesfria barn i åldrarna 3, 6, 12 och 19 år.

I september 2024 startar ett pilotprojekt upp i form av ett samarbete med familjecentralerna i Mörbylånga och Mönsterås kommun för de små barnens munhälsa i syfte att minska karies och främja en god munhälsa.

§ 47

Ärendenummer RS 2024/94

Aktuellt inom hållbarhet och folkhälsa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Malin Beddesand, folkhälsochef, och Johanna Schelin, hållbarhetschef, informerar om vad som är aktuellt inom Region Kalmar läns arbete med hållbarhet och folkhälsa, bland annat följande:

- Hållbarhetsombudsdagar har genomförts. Det är viktiga nätverksträffar med hållbarhetsombuden med fokus på erfarenhetsutbyte.
- Den 27 november handlade Hållbara halvtimmen om suicidprevention ur ett folkhälsoperspektiv.
- Den 20 november arrangerade Region Kalmar län, Vimmerby kommun, Kalmar kommun och Länsstyrelsen i Kalmar län barnkonventionens dag med fokus på barns psykiska hälsa och ohälsa.
- Tillsynsmyndigheten har besökt Västerviks sjukhus. Fokus för besöket var klimatanpassning av verksamheten. Miljö- och byggnadskontoret gör bedömningen att verksamheten anses bedrivas godtagbart utifrån ett miljöskyddsperspektiv
- Just nu pågår en granskning av Region Kalmar läns arbete med Agenda 2030 beställd av regionrevisionen. Revisionen utförs av Ernst and Young och slutrapporten ska vara klar under kvartal ett 2025.
- Den nya hälsocentralen i Högsby har precis blivit certifierad på Guld nivå enligt miljöcertifieringen Miljöbyggnad 4.0. Att en byggnad når nivå guld i miljöbyggnads certifiering innebär att byggnaden är designad för att minimera sin miljöpåverkan och skapa en sundare inomhusmiljö. Den uppfyller även mycket höga standarder för hållbarhet och energieffektivitet. Det är en prestigefyllt utmärkelse som bekräftar byggnadens engagemang för framtidens miljö och hälsa.
- Under 2025 kommer regionernas miljödagarrangeras av Region Kalmar län tillsammans med Region Kronoberg.

- Det pågår just nu en kommunikationskampanj med syfte att sprida information gällande miljöfarliga läkemedel och hur de bäst tas om hand.
- Det har också gjorts intern kommunikation på regionens arbete med hållbara livsmedel. Under vecka 42 arrangerades en hållbarhetsvecka med syfte att lyfta kostverksamhetens hållbarhetsåtgärder.
- Nya resultat från nationella folkhälsoenkäten 2024 har presenterats. Det konstateras att andelen som är fysiskt aktiva i länet minskat något men är trots det högre än genomsnittet i landet. Ökning har skett av kvinnor (16-64 år) som dagligen använder nikotin/tobak. Det sker en negativ utveckling av invånarens psykiska hälsa, särskilt bland unga kvinnor.
- Tobaksavvänjare utbildas och finns nu på varje hälsocentrals livsstilsrådgivning samt inom mödrahälsovården.
- Regionen erbjuder informationsinsatser i skolor på högstadium och gymnasium via Tobaksfri Duo och Tobaksfri Utmaning.
- Samverkan mellan Länsstyrelsen, Region Kalmar län samt kommunerna omkring förebyggande ANDTS- arbete (Alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar) för barn och unga, både i skolan och på fritiden, ska stärkas under 2025.
- Obesitasvården är under utredning och Socialstyrelsen har fått i uppdrag att kartlägga, analysera och utvärdera vården vid obesitas. Kartläggning av obesitasvården ska följa hela vårdkedjan såsom samtalsstöd om levnadsvanor, läkemedelsbehandling, kirurgi och uppföljning. Uppdraget slutredovisas till regeringskansliet den 30 maj 2026.
- Region Kalmar län arbetar enligt nu gällande riktlinjer med obesitasvården i form av samtalsstöd för kostomläggning, pulverdieter och läkemedel vid behov samt kirurgi. Regionen arbetar för kunskapshöjande insatser till personal som arbetar med övervikt om levnadsvanor och utbildning i förskrivning av Fysisk aktivitet på recept. Samverkan med kommunernas olika verksamheter, inklusive skolan och civilsamhället behöver stärkas.
- SCBs medborgarundersökning 2023 visar att en högre andel utrikes födda än inrikesfödda tycker att socialtjänstens stöd till utsatta personer fungerar ganska eller mycket bra. Utrikesfödda är i högre grad än inrikesfödda ganska eller mycket nöjda med polisens närvaro i kommunen. För vissa frågor, som trivsel i kommunen, märks tydliga skillnader mellan boende i områden med olika socioekonomiska förutsättningar, snarare än ursprungsland.

§ 48

Ärendenummer RS 2024/94

Vaccinationsprogram äldre

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Nationella vaccinationsprogram delas in i allmänna vaccinationsprogram, som gäller för hela befolkningen och särskilda vaccinationsprogram, som gäller för definierade riskgrupper. Det är bindande för regioner och kommuner att erbjuda vaccinationer inom dessa program som är kostnadsfria för den enskilde. Vaccinationerna ska registreras i det nationella vaccinationsregistret.

Arsène Nzobandora, biträdande smittskyddsläkare, informerar om kriterierna för det nationella vaccinationsprogrammet. En vaccination ska, enligt smittskyddslagen:

- effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen
- vara samhällsekonomiskt kostnadseffektiv
- vara hållbar från etiska och humanitära utgångspunkter.
- Bedömningen görs även utifrån tretton faktorer som beskrivs smittskyddsförordningen (exempelvis vaccinets säkerhet, sjukdomsburden i samhället)

Nationella vaccinationsprogram är barnvaccinationsprogrammet och pneumokockvaccination för personer som är 75 år och äldre.

Folkhälsomyndigheten har också rekommendationer för vaccinationer där målgruppen kan vara hela befolkningen eller riskgrupper. De är inte bindande utan regionerna beslutar om vaccinationerna ska erbjudas och vad de ska kosta. Dessa vaccinationer får inte registreras i det nationella vaccinationsregistret.

Rekommendationer från Folkhälsomyndigheten:

- Säsongsvaccination (influenza, covid 19)
- För gravida (influenza, covid 19, kikhosta)
- Bältros (äldre)
- RS-virus (äldre)
- Mpox (riskgrupper)

- HPV (cancerprevention, barn och unga)
- Pneumokock (65 -74 år + riskgrupper)
- Hepatit A & B (riskgrupper)

Kommande vaccinationer

Folkhälsomyndigheten föreslår att vaccination mot vattkoppor ska ingå i barnvaccinationsprogrammet och att barn upp till 18 år som inte är immuna ska ikappvaccineras. Gällande vaccination för bältros är det upp till varje enskild region att fatta beslut om. Varje region beslutar också om eventuella patientavgifter för detta vaccin. För att bidra till att säkerställa ett jämlikt införande i alla regioner kommer NT-rådet göra en bedömning utifrån Folkhälsomyndighetens underlag och hälsoekonomiska analys och därefter avge en sammanvägd rekommendation till regionerna. I dagsläget är NT-rådets rekommendation att avvakta införande. I väntan på uppdaterad rekommendation kommer vaccination mot bältros inte att rekommenderas inom Region Kalmar län i nuläget.

§ 49

Ärendenummer RS 2024/94

Barnanpassad vård

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Artikel 3 i FN:s konvention om barnets rättigheter, också kallad Barnkonventionen, slår fast att vid alla åtgärder och beslut som rör barn ska vad som bedöms vara barnets bästa beaktas i första hand och detta berör förstås regionens alla verksamheter, i olika grad.

2017 bildades det nationella nätverket för barnanpassad vård. Nätverket har tagit fram en modell där två kliniker granskar sin egen, sedan varandras verksamheter gällande arbetssätt, lokaler, processer och rutiner utifrån nätverkets kriterier.

Petra van Echtelt Hornstra, basenhetschef barn- och ungdomskliniken på Länssjukhuset i Kalmar, och Charlotta Ohlsén, basenhetschef barn- och ungdomarkliniken Västervik, informerar beredningen om hur de tillsammans med sina kollegor på respektive klinik och motsvarande kliniker i Kronoberg och Gotland, gick igenom klinikers olika processer och dokument för att hitta förbättrings- och utvecklingsområden utifrån ett barnperspektiv. I processen ingår också att fråga medarbetare och barn/ungdomar/vårdnadshavare hur arbetssätt och rutiner kan förbättras.

Nu har båda klinikerna nått upp till kriterierna för barnanpassad vård.

§ 50

Ärendenummer RS 2024/94

Kalmar Vatten - vattenförsörjning och nya reningsverket

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Kalmar Vatten är ett kommunalt bolag med syfte att långsiktigt tillgodose kundernas behov av vatten med hög kvalitet samt rena spill- och dagvatten med stor miljöhänsyn, hög effektivitet och god service.

Kalmar Vatten arbetar för framtiden hållbara vattenleverans med tre mål:

Det hållbara och cirkulära samhället

- ett hållbart kretslopp och effektivt resursutnyttjande
- giftfria produktionskedjor
- fossilfria energikällor

Det smarta och funktionella samhället

- En delaktig och medveten kund
- ett uppkopplat hem
- en effektiv styrning av flöden
- smarta vattentjänster i harmoni med andra samhällstjänster

Det resilienta samhället

- ett samhälle med god förmåga att hantera kris
- ett samhälle med tryggad livsmedelsförsörjning
- ett klimatanpassat samhälle

Kalmarsundsverket – ett kretsloppsverk

För att möta framtidens krav på rening av avloppsvatten byggs ett nytt kretsloppsverk, Kalmarsundsverket på Södra Utmarken i Kalmar. Genom modern teknik säkras ett friskt Kalmarsund och möjliggör framtidens Kalmar. Det är inte längre ekonomiskt hållbart att renovera befintligt reningsverket och det finns behov av att möta framtida krav och ökande kapacitet när staden växer. Kalmars nya reningsverk, Kalmarsundsverket, beräknas tas i drift 2026.

Det ursprungliga syftet med ett avloppsreningsverk är att ta hand om samhällets avlopp på ett miljövänligt sätt. Kalmarsundsverket kommer att göra mer än så, bland annat återvinna vatten producera gödsel och egenproducerad biogas.

Kalmarsundsverket kommer att:

- minska utsläppen av kväve och fosfor med minst 35 procent jämfört med idag
- säkra badvattenkvalitén i Kalmarsund för kommande generationer
- rena upp till 80 procent av vattnet för återanvändning
- producera ett jordförbättringsmedel med mycket hög kvalitet
- producera biogas som ger el och värme

Föredragning av Jenny Holmgren, hållbarhetsstrateg

§ 51

Ärendenummer RS 2024/94

Hållbarhetsplan 2025-2027

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Mikaela Gustafsson Essén, hållbarhetssamordnare, informerar beredningen om det arbete som pågår med revideringen av hållbarhetsplan 2025-2027. Prioriterat vid denna revidering har varit att fortsatt hålla i effektiviseringar och fokus på ekonomin. Hållbarhetsplanen fokuserar också på de utmaningar inom hållbarhetsområdet som Region Kalmar län har som organisation och som Kalmar län har.

Planen är som tidigare år uppbyggd på långsiktiga målområden och olika aktiviteter är kopplade till respektive mål, och nedan beskrivs några av nya aktiviteterna som arbetats in i denna plan

Mål 1 – Främja hälsa

- För att minska hälsoskillnader i länet kopplat till socioekonomi kommer riktade insatser göras till de med sämst psykisk och fysisk hälsa
- Ett flertal hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande aktiviteter kommer även ske inom samverkandegrupperna i Läns gemensam ledning i samverkan. Kommer också vara fokus på att minska spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Mål 2 – Varje barns bästa

- Barnets bästa ska beaktas i beslut som rör dem själva och länets utveckling – barn görs delaktiga i RUS, planeras ett flertal aktiviteter inom Läns gemensam ledning.
- Systematiskt arbeta för att regionens och processer följer barnkonventionen. Implementera rutinen för prövning av barnets bästa i fler verksamheter. Även uppstart av projekt Barn som anhöriga.

Mål 3 – Jämlikt och jämställt

- Jämställdhetsplanen inarbetats i hållbarhetsplanen.
- Arbete med jämställdhetsfrågor utifrån den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet (CEMR), nationella jämställdhetsmål, diskrimineringslagen och strategin Ett jämställt Kalmar län.

- Arbetet under planperioden kommer att vara medarbetarnas hälsa med särskilt fokus på kvinnors hälsa. Analysera skillnader, och ta fram aktiviteter avseende skillnader i män och kvinnors sjukfrånvaro. Det kommer även erbjudas stöd för regionens förvaltningar att göra jämställdhetsanalyser och identifiera eventuella oskäliga könsskillnader. Erbjudas utbildning av våld i nära relation till hälso- och sjukvårdspersonal.

Mål 4 – Hållbar produktion och konsumtion

- Genomföra projektet WaterMan för att främja vattenåteranvändning. Även insatser gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för hållbar tillväxt och effektivare vattenanvändning.
- Fokus på att ställa krav och följa upp hållbarhetskriterier i prioriterade upphandlingar, minska onödig förbrukning av engångsartiklar (även en del av robusthetsarbetet). Arbeta för att öka andelen närproducerade livsmedel och behålla den låga nivån av matsvinn.

Mål 5 – Minska klimatpåverkan och fossilberoende:

- Projektet Smarta elsystem i Kalmar och Kronoberg.
- Fortsatt utbyggnad av robust och resilient laddinfrastruktur för pool- och verksamhetsbilar för vardag och kris.

Mål 6 – Hållbar samhällsplanering och byggnation:

- Samverkan kring insatser med syfte att förbättra landskapets förmåga att hålla kvar vatten och därmed minska konsekvenserna av framtida torka och vattenbrist med hänsyn till ett förändrat klimat.
- Genomföra åtgärder i enlighet med beslutade Energieffektiviseringsplan 2023-2030.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Moa Rosholm
TID: 2025-01-03 13:51:55 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46730937054)
IDENTIFIKATIONS-ID: 3886f94580b84829bfd81c3efe001e0d

NAMN: Martina Aronsson
TID: 2025-01-03 14:54:40 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46705102589)
IDENTIFIKATIONS-ID: 6984b7d8bb40456dbe111b83a1d8bb4

NAMN: Rebecka Englund
TID: 2025-01-03 17:50:56 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46730622136)
IDENTIFIKATIONS-ID: ba970430afd54a59b22d6a1c4882007f

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-01-03 17:51:01 +01:00
Ref: 1844990
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)